

[Svend Andersen]

planer skulle sikre, at befolkningstilvæksten blev fordelt på en anden måde, at man respekterer de udtalte ønsker om at sikre landsbyerhvervenes og i det hele taget de små bysamfunds muligheder.

Dertil kommer den opfordring, miljøministeren her har tilkendegivet er fremkommet til kommunalbestyrelser, amtsråd og hovedstadsrådet om, at man bruger kommissionens forslag og anbefalinger i det fortsatte arbejde med den fysiske planlægning.

Vi er enige med ministeren i den konklusion, han lige har draget, og vi kan naturligvis heller ikke støtte det fremsatte forslag.

Ole Bernt Henriksen (KF):

Inden jeg går i gang, vil jeg sige til hr. Svend Andersen, at jeg tror nu, det er lidt af en misforståelse, at der sådan ligefrem skulle blive oprettet varehuse ude i de landsbyer, som vi taler om i dag.

Det forslag, som vi i dag har til behandling, handler jo om, hvorvidt et flertal her i folketinget vil være med til at redde de truede danske landsbyer, og vi vil meget gerne være med i sådan et flertal. Vi synes, at den danske kultur og det danske landskab bliver fattigere uden disse landsbyer, og navnlig kan vi ikke rigtig forestille os det tidspunkt, hvor de måske ligger som ruiner omkring den forladte landsbykirke. De forladte landsbykirker er jo ved at være et problem her i Danmark.

Man kan så spørge, hvad det er, der truer landsbyerne. Sagt med ét ord, som forslagsstillerne sikkert er enige i, er det nok dels centraliseringen, som har berøvet dem deres institutioner, skolen og mejeriet og apoteket, og hvad de nu havde, dels at man gennem forskellige regelsæt har bastet og bundet dem, sådan at de knap kan røre sig.

Alle landsbyernes problemer vil ikke være løst, selv om dette forslag vedtages, for Danmark er inde i en meget uheldig udvikling i øjeblikket, hvad angår fødselstallet, og hvis denne udvikling ikke vendes, tror jeg nok, den vil ramme landsbyerne særlig hårdt. Vi skal vel til efteråret have en generel debat her i folketinget om, hvordan vi i det hele kan stabilisere Danmarks befolkningstal.

Vi tror imidlertid, det er rigtigt, som forslagsstillerne tænker sig, at ophæve by- og

landzoneloven fra det øjeblik, kommuneplanerne er vedtaget.

Vi kan også tilslutte os, at erhvervslivets vilkår forbedres. De fleste af forslagene vil jo gavne hele erhvervslivet, der har brug for lempeligere skatter, reduktion af de administrative byrder, bedre startbetingelser og rimelige udvidelsesmuligheder. Men jeg tror nok, at nogle af disse problemer er større i landsbysamfundene, end de er andre steder, og derfor er det helt rimeligt, at de drages frem i denne forbindelse.

For mange landsbysamfund er dagligvarebutikken det sidste halmstrå, man har at klynge sig til, og det er efter vores opfattelse sådan, at den lige så tit lukker på grund af skattemæssige generationsskifteproblemer som på grund af manglende afsætning. Derfor er det vigtigt, at generationsskiftet gennem passende lovændringer ændres og lettes for såvel sælger som køber, men vi skal, når det er sagt, være opmærksomme på, at dette problem er generelt for hele landet og skal løses i lyset af den kendsgerning, at nærbutikkens død er et af vore egentlige ældreproblemer, som jeg meget håber, at ældrekommissionen har haft sin opmærksomhed rettet mod. Hvad har butiksdøden egentlig kostet samfundet i direkte og afledte sociale omkostninger? Det er svært at beregne, men et meget interessant spørgsmål, også når vi tager den sandsynlige udvikling i de kommende år i betragtning.

Vi håber, at regeringen, der har visse centralistiske traditioner, sammen med et flertal her i folketinget som det, vi konstaterede i 1980, vil medvirke til beslutningsforslagets vedtagelse, meget gerne inden sommerferien.

Hove Sørensen (SF):

Intentionerne i dette forslag om styrkelse af landsbyerne kan SF gå ind for, for hvis vi fortsat vil have mennesker og aktiviteter i landsbyerne, må vi være opmærksomme på de problemer, der er.

Det er dyrt at bo i en landsby, hvis man har sit arbejde andre steder og har børn, som skal transporteres til aktiviteter i den nærmeste større by. Jeg har set eksempler på, at folk har kunnet gøre op, at de første 30.000-40.000 kr., de tjente, gik til direkte transportomkostninger, fordi de boede, som de boede, og det vil sige, at enten skal man have en